

Quam uiam
Natura pri-
mo parauerit
pari.

Secundi pa-
ris egressus
series.

MOD O haecenus¹ memoria non exciderit primae ceruicis uertebrae cum occipitis osse, & secundae item uertebrae cum prima superius traditae articulationis species, merito in praesentia Naturae providentiam sedulo admiraberis, quae primo ceruicis pari, & secundo, non ceterorum ceruicis aut thoracis nervorum ritu, sed peculiari quodam, duarum primarum uertebrae articulationibus impedita, uia insculpsit, ac duos utriusque paris, quemadmodum & in sacro osse utrinque machinata sit exortus: unum quidem anteriori corporis sedi, alterum uero posteriori exporrigens. Quippe ut * posteriori primi paris propagini concinne uia praepararetur, Natura in primae uertebrae eminentiori sede ad radicem posterioremque regionem ipsius cum capite articulationis sinum caelauit, atque hic etiam occipitis osse sinum insculpsit foramen effecit primae ceruicis uertebrae, ipsi occipitis osse commune. Ne si fortasse integrum foramen tenui illi uertebrae (uti in canibus, quibus gradior est uertebra, euenit) insculpsisset, ipsa quum alioquin magno indigeat robore, multis perforationibus inualida redderetur. Quinetiam quo foramen id arcuatum esse possit, Natura posteriorem primi paris exortum gracilem effecit, eumque in musculos duntaxat distribuit, qui a prima ceruicis uertebra in occipitis osse inseruntur, & eos qui ab occipitis osse in transversos eius uertebrae processus implantantur: aut, ut clarius dicam, in quarti & quinti musculorum caput mouentium parium musculos, praefens propago spargitur, ac dextra quidem propago in dextrilateris deperditur musculos, sinistra autem in sinistris: quod etiam tota nervorum serie semper, nisi aliud addidero, subaudi uelim. Ceterum ab hoc posteriori primi paris exortu seu propagine furculus etiam deducitur in principium musculi a transverso primae ceruicis uertebrae, & aliquot subsequens musculorum principium sumens ac scapulam sursum attrahentis. Altera primi paris propago non semper conspicua, nimis quam gracilis est, atque ab anteriori dorsalis medullae regione enata, excidit inter primam ceruicis uertebrae & occipitis osse, iuxta latus teretis ligamenti secundae uertebrae processum (quem denti assimilamus) occipitis colligantis. Haec propago uti gracillima est, ita etiam mox in musculos absumitur, qui anteriori uertebrae sedi obnati, dorsum mouentium primum par recedunt. Secundum nervorum par, quando prorsus ex lateribus subsequens parium modo pronasce nequiuir, utpote ab articulatione duarum superiorum uertebrae offendendum, aut quod si foramen inibi uertebis esset insinuat, articulationis robur omnino infirmaretur, Natura uertebrae noxam fugiens, secundum par ut frequentius, binis exortibus seu propaginibus exoriri operae precium putauit, ac posteriorem propaginem, quae anteriori longe est crassior (quamquam & ipsa gracilis uisitur) per latera posterioris secundae uertebrae processum, quem spinam uocamus, eduxit, ibidem opportunissimum tutissimumque iter (uti in primo de uicibus libro) machinata. Praefens propago quum utriusque primi paris propaginibus crassior sit, in plures quoque diuiditur ramos. Simulacque enim prodijt, in duos crassitie impares discinditur, ac crassior a prioribus quodammodo ad posteriora sursum transuersum tendit, ex spinam nimirum secundae uertebrae lateribus, uersus spinam medium, ubi mutius est utriusque lateris musculorum posteriorem ceruicis regionem occupantium congressus. Ramus iste tertij paris sobole huc exporrecta eo auctus, ac ex dictorum iam musculorum medio in exteriora prolapsus, contrario penitus ductu ex posterioribus sursum in priora ad caput contendit, atque inibi in uniuersam capitis cutem tam quae circa aures, quam quae post aures ad uerticem usque summum habetur, furculos spargit. Huius rami progressus accurate propter subsequentium parium seriem uenit perpendendus. Ab illis enim paribus rami a uertebrae lateribus ad ipsarum spinas pertingunt, & hinc recta extrorsum per mutuum musculorum utriusque lateris congressum, & rursus hinc a spinarum seu posteriorum processuum apicibus, dorsumque medio antrorsum seu uersus corporis latera ascendunt, & in musculos digeruntur a spinarum apicibus principium ducentes, uti subsequens nervorum series ordine doctura est. Ceterum posterioris secundae paris propaginis minor ramus in proximorum musculorum principia diuincatur. sunt autem illi tertij & sexti paris musculi, eorum quos capitis motibus praesse diximus. Anterior secundae paris propago admodum gracilis, ab anteriori dorsalis medullae sede originem mutuatur, atque inter secundam & primam elabitur uertebrae ad latus radicis, eius secundae uertebrae processus, quem denti comparamus. Digeritur autem haec propago mox in musculos anteriori ceruicis uertebrae sedi adnatos, qui primum par musculorum dorsum motus autorum constituunt. Tertium

nervorum a dorsali medulla prodeuntium par ex communi foramine secundae uertebrae & tertiae procidit, mox ab egressu in duos discissum ramos. Posterior tur, ac inter musculos ceruicis extendentes, qui dorsum mouentium septimus & octauus, ac deinde inter caput mouentium secundum par occultatus, ad secundam contendit, atque hinc ex mutuo musculorum posteriorum ceruicis sedem occupat, cursu in posteriora excidens ad ceruicis properat latera, musculo suffultus, stitutus membrana buccarum motus opifex censetur. Anterior autem tertij paris rami spargitur propagines, ac prima musculos dorsum mouentium principium plicat. Secunda propago decliuus ducta, quartum adit nervorum par, cuius commiscenda, in dictis nuper musculos absumpto. Tertia autem sursum posteriori secundae paris propaginis ramo in uerticis cutem excurrenti congressum (uti prius dictum est) dispergenda. Quarta autem tertij paris anterioris ramus musculos digeritur, qui transversis uertebrae processus connati, ceruicem & eum pariter qui a transversis uertebrae ceruicis processibus principium lam sursum uellit. Quartum ceruicis nervorum par communi tertiae & quartae foramine excidens, tertio pari similiter in duos partitur ramos. Posteriorum ad spinam inter musculos occultati reflectuntur modo, uersus tertiae spinam contendit, in progressu illis quibus intertextitur musculis, furculos duntaxat spinam contingit, per mutuum elabitur congressum, musculorum posteriorem occupantium, atque hinc in latus membranae digeritur musculum bitorae praecipuum. Anterior autem quarti paris ramus, ternas educit propagines. tertij paris propago commiscetur, quae in musculos deperditur stomachi uicem flectentes. Secundam uero propaginem in musculos distribuit uertebrae adnatos: cuiusmodi sunt quorum beneficio ceruix in latera ducitur, acis quae uertebrae processibus principium ducens, scapulam sursum allicit. Tertia nuper dictis gracilior, decliuus fertur, cum quinti paris sobole congressura, sexti paris propagine septi transversum nervum constitutur. Quinto pari, quatuor succedit, quinta uertebra cum quarta uiam praebet: ipsum uero simile in duos discinditur ramos, ac posteriorem ad spinarum apices retorquet, eodem digerendum, quo posteriorem quarti paris ramum digeri diximus. At prioris quarti paris ramus, primum sobolem spargit musculis ceruicem flectentibus, deinde promit, qui deorsum repens ramulos utriusque uicini paris, quarti nimirum & quinti, adhaerens, nervum septi transversum efformat, qui praecipua quinti paris cohaerens, & exigua sobole quarti paris, & item exigua sobole sexti. Interdum uero & septi transversum nervum accedit, at tunc quarti paris soboles ipsi nulla offensa regio admodum indistincte septo transverso nervos elargitur. Variat enim id non figura solum, uerum & functione. Orbicularis enim formae (uti in primo de uicibus libro) uisitur, & situ obliquo donatur. Mox caput ipsius a quo fibrae diuisae, quae ipsa arbitraretur, ex pectoris osse, aut costarum cartilaginibus, aut uertebrae educitur, sed in media totius septi regione, quae nervosa est, id consistere non habemus. Ac proinde nervos fibras illis motum largiuntur, eo prorepere ab alio fuit, ut in uniuersam ipsius sedem suam uim ex aequo diffunderent. Si uero in partibus, quae pectoris osse, costis & uertebrae connascuntur, inseruisset, in medio haberetur: quum nervos in musculorum initia potius quam fines exportaretur, sed in media totius septi regione, quae nervosa est, id consistere non tuatur. longo enim progressu eos ducere, quum possent ex proximis sedibus esset ignorantis, quid magis in fabrica conduceret. Hac igitur occasione septi mittuntur nervi, uniuersum thoracem perreptantes. Ne uero in progressu per interseptentibus thoracem membranis adnexuit, unum nervum singulis membranis. Neque profecto minorem conditoris industria arguit, id quod adhuc ti paris nervorum ceruicis est reliquum, atque in musculum praecipue inseritur, cuius attollimus. Hic enim quia ingens graueque membrum impensum sursum attolendoque indigebat nervo, quem Natura ipsi securissime a commemorata quoque ne deduxit. Natura enim ab hac portione ramulos quosdam porrigens musculis tollentibus, primum ab externo huius portione lateris nervum deriuat, qui for in multas scissas soboles cutem implicat, qua attollens brachium musculus reliqua portio in profundo recondita, simulatque scapulae ceruici appropin-